

Riskienhallinnan perusteet

VTT Automaatio • Turun kauppakorkeakoulu
Työterveyslaitos • Tampereen teknillinen korkeakoulu

Pk-yrityksen riskienhallinta

Kalvoluettelo

Riski -sanasta	3
Riskienhallinta -sanasta	4
Riskienhallinnan perusteet	5
Riskienhallinnan perusteet	6
Riskeihin voidaan vaikuttaa	7
Mitä riskit ovat?	8
Riskilajit	9
Mitä riskienhallinta on?	10
Riskienhallinnan päävaiheet	11
Turvaa riskienhallinnasta	12
Riskien tunnistaminen	13
Tunnista riskit ajoissa	14
Riskien arviointi	15
Priorisointi: Mistä aloitetaan?	16
Riskien hallintakeinot	17
Rh on jokapäiväistä työtä	18
Hyvän rh:n periaatteet	19

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riski-sanasta

Kreikkalaisperäinen sana **rhi zikon** lienee tarkoittanut *karia* ja kansanlatinan **risicare** *karin kiertämistä*.

Vakuutustoiminta kehittyi alkuun juuri kuljetusten ja merenkulun piirissä.

(Kuusela & Ollikainen 1998)

Riskienhallinta-sanasta

Kun vakuutussuojan hoitamiseen kytkettiin *vastuu vahinkojen ennalta ehkäisemisestä* ja eräitä muita elementtejä, kehittyi *logiikan ja systematiikan* avulla kokonaisuus, joka sai nimekseen **risk management** (riskienhallinta).

(Veriö 1979)

Riskienhallinnan perusteet

Riskienhallinnan perusteet -kirjanen

Lisätietoja ja käytännön
apuvälineitä tieto- ja
työkorteista

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riskienhallinnan perusteet

Riskeihin voidaan vaikuttaa	1
Mitä ovat riskit?	1
Turvaa riskienhallinnasta	4
Mitä riskienhallinta on?	5
Lähtökohtana riskien tunnistaminen	6
Riskien suuruuden arvioiminen	9
Tunnistettujen riskien hallintakeinoja	10
Vakuuttaminen on tärkeätä	12
Riskienhallinta pk-yrityksessä	13
Ja sitten ei muuta kuin työhön	16
Kirjallisuutta	16
Takakansi: Hyvän rh:n periaatteet	

Riskeihin voidaan vaikuttaa

- Onnettomuudet
  - Vahingot
  - Hävikit
  - Keskeytykset
- ovat turhia — ne voidaan välttää!**

Riskit hallinnassa

- Vähemmän sähellystä ja yllätyksiä
- Vähemmän vahinkoja ja kustannuksia
- Laatu ja tuottavuus paranevat
- Turvallisempi ja varmempi työpaikka

Pk-yrityksen riskienhallinta

Mitä riskit ovat?

Mahdollisuuksia

Mainio tilaisuus,
aloitetaan tänään!

Uhkia

Mitä, jos...

Vahinkoriskit • Liikeriskit
Riskinotto • Tapahtumaketjut

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riskilajit

Henkilöriskit

Rikosriskit

Liikeriskit

Ympäristöriskit

Tuoteriskit

Sopimusriskit

Keskeytysriskit

Projektiriskit

Kuljetusriskit

Paloriskit

Monenlaisia • Kaikessa toiminnassa

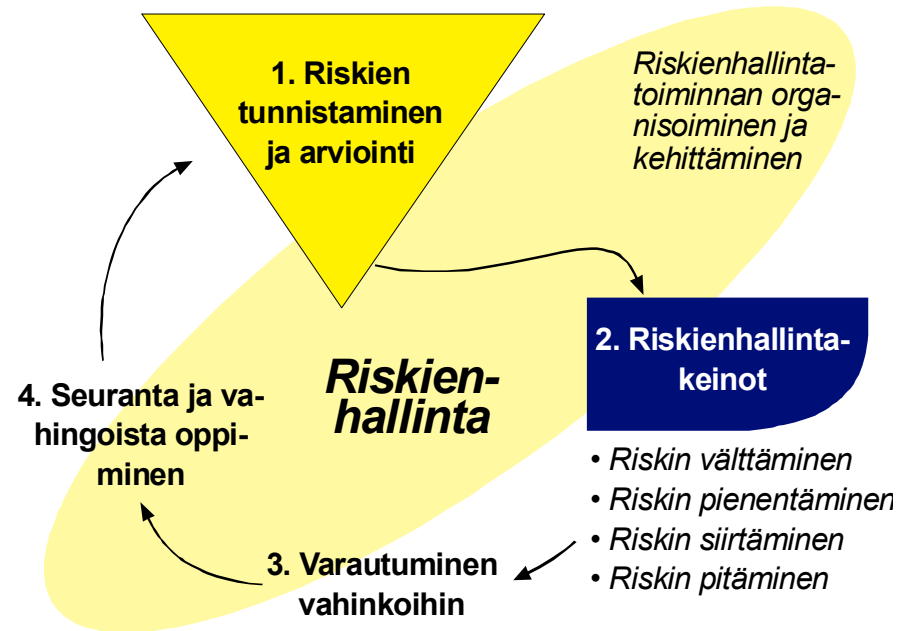

Pk-yrityksen riskienhallinta

Työsuojelurahasto

Mitä riskienhallinta on?

Tietoista • Suunnitelmallista • Järjestelmällistä •
Dokumentoitua • Ennakoivaa

Yhteistyötä yrityksen toiminnan jatkuvuuden ja
henkilöstön hyvinvoinnin eteen

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riskienhallinnan päävaiheet

- 1** Riskien tunnistaminen ja arviointi
- 2** Riskien torjunnan suunnittelu ja toimenpiteet
- 3** Varautuminen vahingon varalta. Miten toimitaan vahingon sattuessa ja miten vahingoista toivutaan?
- 4** Tilanteen seuranta ja vahingoista oppiminen

Turvaa riskienhallinnasta

Oma osaaminen karttuu

Vaikutusmahdollisuudet
paranevat

Työpaikasta tulee
varmempi, turvallisempi ja
viihtyisämpi

Työtyytyväisyys
paranee

Vähemmän sähellystä,
vahinkoja ja niistä
aiheutuvia
kustannuksia

Laatu paranee ja
tuottavuus kasvaa

Yrityskuva paranee ja
yhteistyö sujuu

Tyytyväiset asiakkaat

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riskien tunnistaminen

Yhteistyötä

- Kaikkien tiedot ja kokemus käyttöön
- Yhteisymmärrys keskustellen
- Kunnolliset palaverikäytännöt

Apuna tarvitaan:

- Kriittinen ja ennakkoluuloton asenne
- Kunnolliset apuvälineet:
  - Tarkistuslistat
  - Riskianalyysit
  - Tiedonkeruu kokemuksista

Tunnistamattomia riskejä ei voi hallita!

Yhteensattumat • Tapahtumaketjut

Pk-yrityksen riskienhallinta

Tunnista riskit ajoissa

Seuraa pieniä vahinkoja - vältä vakavat

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riskien arviointi

Riskin suuruus = vahingon seuraukset x tapahtuman todennäköisyys

	Seuraukset	Vakavat
		Haitalliset
	Todennäköisyys	Vähäiset
Epätodennäköinen		1 2 3
Mahdollinen		2 3 4
Todennäköinen		3 4 5

1 Merkityksetön • 2 Vähäinen • 3 Kohtalainen •
4 Merkittävä • 5 Sietämätön riski

Pk-yrityksen riskienhallinta

Priorisointi: Mistä aloitetaan?

---

1. Merkityksetön riski

→ Ei tarvetta toimenpiteille

2. Vähäinen riski

→ Tilannetta seurattava

3. Kohtalainen riski

→ Toimenpiteitä...

4. Merkittävä riski

→ Riskiä vähennettävä nopeasti riski

5. Sietämätön riski

→ Työt seis. Riski poistettava

Pk-yrityksen riskienhallinta

Riskien hallintakeinot

---

1. Riskin välttäminen

2. Riskin pienentäminen

3. Riskin siirtäminen

4. Riskin pitäminen

- Ennakoi - toimi ajoissa!
- Tee suunnitelma riskin toteutumisen varalta.
Miten tilanteesta toivutaan?
- Ovatko lait ja vaatimukset tiedossa?
- Ovatko vakuutukset ajantasalla?

Pk-yrityksen riskienhallinta

Rh on jokapäiväistä työtä

- Riskit viikko-, laatu- yms. palavereihin
- Riskit käytävä- yms. keskusteluihin
- Riskit huomioon työohjeissa
- Riskit esille sopimukseen
- Vahingoista ja läheltä piti -tilanteista kannattaa keskustella ja ottaa yhdessä oppia
- Mieti porukalla, mikä uudessa projektissa tai toimituksessa voisi mennä pieleen?
- Miten minä voisin parantaa oman työni laatua ja turvallisuutta?

Hyvän rh:n periaatteet

- 1** Tunne yrityksesi tila ja oma tilasi
- 2** Tee jotain riskeille. Kiireestä huolimatta
- 3** Seuraa ja kehitä
- 4** Ole valmiina pahimpaan vaihtoehtoon
- 5** Tiedä, mitä maailmalla tapahtuu
- 6** Kaikki aivot käyttöön – Yhdessä riskit hallintaan!

Kaikkea ei ole kannata tehdä itse.
Käytä apunasi riskienhallinnan
asiantuntijoita

Pk-yrityksen riskienhallinta

**VTT Automaatio
Tampereen teknillinen korkeakoulu
Turun kauppakorkeakoulu
Työterveyslaitos
Euroopan sosiaalirahasto
Työsuojelurahasto
Pohjola-Yhtymä
Tapiola-yhtiöt
Yrittäjien Fennia
Yritys-Sampo
Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto
Tapaturmavakuutuslaitosten liitto
Suomen Yrittäjät
Kirjanpitoimistojen Liitto
Sosiaali- ja terveysministeriö
Kauppa- ja teollisuusministeriö
SAK, STTK, Akava, TT
PORISHA-hanke**

Pk-yrityksen riskienhallinta

